

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szávó Ügyvédi Iroda (4024 Debrecen, Sas u. 2. I/2.; ügyintéző: Dr. Szávó Anita ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Szőke Ügyvédi Iroda (4026 Debrecen, Péterfia u. 4. VI/608.; ügyintéző: Dr. Szőke Csaba ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.r. alperes címe) I.r. és a ... ügyvezető által képviselt II.r. alperes neve (II.r. alperes címe) II.r. alperesek ellen, 9 448 396 Ft vállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. július 2-án meghozott 3.G.40.230/2008/16. számú ítélete ellen, az I.r. alperes részéről 17. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 150 000 (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 566 900 (Ötszázhatvanhatezer-kilencszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2009. július 2-án, 16. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az I.r. alperest - arra az esetre pedig, ha az I.r. alperes nem teljesít, úgy a II.r. alperest -, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9 448 396 Ft-ot és annak 2007. december 30. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát, továbbá 1 133 800 Ft perköltséget.

A megállapított tényállás szerint 2006. május 23-án és 2006. július hónapban az alperesek vállalkozási szerződéseket kötöttek egymással, amelyekben a II.r. alperes a ... alatt épülő üzletházban, illetve társasházban a II. emeleti, valamint a tetőtéri lakások villanszerelési munkáinak az elvégzésére vállalkozott bruttó 5 173 229 Ft és bruttó 4 683 581 Ft prognosztizált átalányár ellenében, amely összegek anyagköltséget nem tartalmaztak.

A II.r. alperes a szerződésekben vállalt munkát elvégezte, az I.r. alperes ügyvezetője pedig a teljesítéseket igazoló jegyzőkönyveket 2007. november 5-én aláírta.

A jegyzőkönyvekben az I.r. alperes a II. emeleti lakások tekintetében bruttó 4 764 815 Ft, a tetőtéri lakások vonatkozásában pedig bruttó 4 683 581 Ft vállalkozói díjnak a 8 banki napon belül történő megfizetését vállalta.

A II.r. alperes a fenti összegekről számlákat állított ki, amelyek esedékessége 2007. december 29. volt.

A I.r. alperes azonban a részére megküldött számlákat nem egyenlítette ki, azokat 2008. január 11-én visszaküldte a II.r. alperesnek.

2007. december 18-án a II.r. alperes engedményezési szerződést kötött a felperessel, amelyben a II.r. alperes a közte és az I.r. alperes kötött létrejött vállalkozási szerződésekből eredő, összesen 9 448 396 Ft vállalkozói díj és annak a szerződések szerinti késedelmi kamatai iránti követelését a felperesre engedményezte.

Az engedményezési szerződés megkötéséről a felek értesítették az I.r. alperest, akit a felperes felszólított a teljesítésre, amelynek az I.r. alperes nem tett eleget.

A felperes a keresetében a II.r. alperestől engedményezéssel megszerzett 9 448 396 Ft vállalkozói díj iránti követelés és annak járulékai megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni, a Ptk. 389. és a 330.§-ai alapján.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték.

Az I.r. alperes előadta, hogy a II.r. alperessel kötött vállalkozási szerződésekhez kapcsolódóan a tényleges műszaki átadás-átvételre, illetőleg a II.r. alperessel való végleges elszámolásra még nem került sor. Erre hivatkozással egyaránt vitatta a felperes követelésének összegét és jogalapját. Előadta továbbá, hogy az esetleges többletanyag értéke erejéig a felperes követelésével szemben beszámítási kifogást kíván előterjeszteni.

A II.r. alperes arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy az engedményezési szerződésre tekintettel a felperes a követelését az I.r. alperessel szemben érvényesítheti.

Az elsőfokú bíróság az alpereseket a felperes keresete szerint marasztalta.

Az alperesek között létrejött szerződéseket a Ptk. 389.§-a szerinti vállalkozási szerződéseknek, a felperes és a II.r. alperes között létrejött szerződést pedig a Ptk. 328.§-a szerinti engedményezési szerződésnek minősítette.

Megállapította, hogy a felperes a teljes bizonyító erejű magánokiratoknak minősülő, teljesítésigazolási jegyzőkönyvek csatolásával az engedményezéssel megszerzett követelése jogalapját és összegét megfelelően igazolta.

A felperes által szolgáltatott okirati bizonyítékokkal szemben pedig az I.r. alperest terhelte (volna) annak bizonyítása, hogy az okiratokba foglalt elismerése ellenére a tartozása nem, vagy nem az elismert összegben áll fenn.

Az elsőfokú bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdésében, valamint a 141.§ (2) és (6) bekezdéseiben foglaltakra hivatkozással tájékoztatta az I.r. alperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről, valamint a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről. Az I.r. alperes a kapott tájékoztatás ismeretében szakértő kirendelését indítványozta az állításai bizonyítása céljából. A szakértői bizonyítás költségét azonban az I.r. alperes felhívás ellenére nem előlegezte meg, ezért az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelését mellőzte.

A II.r. alperes - mögöttes - marasztalásának indokaként pedig az elsőfokú bíróság a Ptk. 330.§ (1) bekezdésére hivatkozott, amely szerint az engedményező az engedménnyel

szemben a kötelezett szolgáltatásáért az engedményezés fejében kapott ellenérték erejéig kezesként felel.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Állította, hogy a teljesítésigazolási jegyzőkönyvek a II.r. alperes szerződésszerű teljesítésének igazolására nem alkalmasak, azokat ugyanis az I.r. alperes ügyvezetője a II.r. alperes kérésére, az APEH felé történő igazolás céljából írta alá. A hivatkozott jegyzőkönyvekben azonban az elvégzett munka minőségére, illetőleg a felhasznált anyag mennyiségére vonatkozóan semmilyen megjegyzés nem található, így azok - álláspontja szerint - a szerződés szerű teljesítés megtörténtének igazolására nem alkalmasak.

Hivatkozott arra is, hogy a teljesítés megtörténtét a felperesnek kellett bizonyítania, ezért az elsőfokú bíróság a bizonyítás terhét tévesen hárította az I.r. alperesre.

Előadta, hogy az alperesek közötti gyakorlat az volt, hogy a villamos-szakipari munkákat nem az ügyvezető, hanem megfelelő szakértelemmel rendelkező szakember igazolta le. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ennek az állításnak az igazolása céljából előterjesztett tanúk kihallgatása iránti indítványát elutasította.

Annak igazolására pedig, hogy a vállalkozási szerződésekben meghatározott munkák elvégzését az alperesek képviselői 2007. november 5-én a helyszínen nem ellenőrizhették és ezért az akkor felvett teljesítést igazoló jegyzőkönyvek valótlan tartalmúak, a másodfokú tárgyaláson csatolta az I.r. alperes az iratokhoz a ...i Városi Bíróság 2009. december 9-én meghozott, .../23. számú - nem jogerős - ítéletét, amelyben a városi bíróság azt állapította meg - egyebek mellett -, hogy a 2007. június 4. és 2008. június 30. közötti időszakban a G Kft. és a F Kft. birtokháborítást követettek el az I.r. alperes terhére azzal, hogy akadályozták őt a szám alatti ingatlan zavartalan használatában.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az I.r. alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak a megállapított tényállásból levont jogi következtetései is.

Hivatkozott arra, hogy a vállalkozási szerződésekben meghatározott munkák elvégzését nemcsak a teljesítésigazolási jegyzőkönyvek, hanem az építési naplók, az ellenőrzésről szóló nyilatkozatok, az igénybejelentések és az ún. „D terv” átvétele is igazolta. Előadta továbbá, hogy az alperesek között létrejött vállalkozási szerződések kizárólag a vállalkozót megillető munkadíjra vonatkoztak, azok tehát a munkavégzéshez szükséges anyag mennyiségét és az anyagok árát nem tartalmazták. Ennek következtében a munkavégzéshez felhasznált anyagokkal kapcsolatos esetleges elszámolási vita - álláspontja szerint - a felperes vállalkozói díj iránti követelése szempontjából érdektelen.

A II.r. alperes a fellebbezésre tett észrevételében akként nyilatkozott, hogy a teljesítési igazolások nem az APEH felé történő igazolás céljából készültek, hanem azok a munkák tényleges elvégzését voltak hivatottak igazolni, amelynek megtörténtét igazolják az építési napló, az ellenőrzésről szóló nyilatkozatok, és a „D” megvalósulási terv adatai is.

Az ítéletnek a II.r. alperes marasztalására vonatkozó rendelkezése ellen a peres felek nem nyújtottak be fellebbezést. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ez a rendelkezése a Pp. 228.§ (3) és (4) bekezdései alapján jogerőre emelkedett.

A másodfokú bíróság pedig - a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között bírálta felül, amelynek eredményeként megállapította, hogy az I.r. alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felek jogvitájának elbírálásához szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg és helytállóak voltak az abból levont jogi következtetései is.

Az ítélet indokolása a bíróság döntését megfelelően alátámasztja, kellő részletességű, meggyőző, ezért kiegészítésre nem szorul. Az I.r. alperes fellebbezésében előadottak pedig nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nélkül meghozott, megalapozott ítélet megváltoztatásához, vagy hatályon kívül helyezéséhez.

Ezért a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint - utalással a Pp. 254.§ (3) bekezdésében foglaltakra is - lényegében a saját helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben előadottakkal összefüggésben azonban a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá:

Alaptalanul állította az I.r. alperes a fellebbezésében, hogy a 2007. november 5-én felvett jegyzőkönyvek nem voltak alkalmasak a II.r. alperes szerződésszerű teljesítésének igazolására.

A jegyzőkönyveket az I.r. alperes képviselőjében aláíró G.S. ugyanis az okiratokba foglalt jognyilatkozatok megtételére - nem vitásan - jogosult volt. A hivatkozott jognyilatkozatokban ugyanakkor G.S. az I.r. alperes nevében nem csupán a vállalkozási szerződésekben meghatározott munkák elvégzését igazolta, hanem az I.r. alperesnek a II.r. alperessel szemben a vállalkozási szerződésekből eredően fennálló tartozásai jogalapját és összegét is elismerte. Ezért G.S.-nak a jegyzőkönyvbe foglalt jognyilatkozatait a Ptk. 242.§ (2) bekezdése szerinti tartozáselismerésnek (is) tekinteni kellett, amely ugyancsak azzal a jogkövetkezménnyel járt, hogy a bizonyítási teher az I.r. alperesre hárult. Őt terhelte tehát annak bizonyítása, hogy az I.r. alperesnek a jegyzőkönyvekben elismert tartozása valójában nem áll fenn, az bírósági úton nem volt érvényesíthető, vagy az a szerződés, amelyből a tartozása keletkezett, érvénytelen volt, éppúgy, mint annak a bizonyítási kötelezettsége, hogy a jegyzőkönyvekben elismert munkát a II.r. alperes valójában nem, vagy csak kisebb mértékben végezte el, mint amennyit az elismerések tartalmaztak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyításra szoruló tényekről és körülményekről, továbbá a bizonyítási teher fentiek szerinti alakulásáról - azon belül a szakértői bizonyítás szükségességéről -, valamint a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről az I.r. alperest a Pp. előírásainak megfelelően tájékoztatta.

Az I.r. alperes azonban az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem vitásan nem tett eleget. Ezért a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit az elsőfokú bíróság helyesen, jogszabálysértés nélkül hárította az I.r. alperesre.

A tartozáselismerésre tekintettel a felperes keresetének megalapozottsága szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy a 2007. november 5-én felvett jegyzőkönyvekben a munkavégzéshez felhasznált anyag mennyisége, illetve értéke külön nem került feltüntetésre. Mindemellett az I.r. alperesnek az erre való hivatkozása azért is megalapozatlan, mert az alperesek között létrejött vállalkozási szerződések kizárólag munkadíjra vonatkoztak. A II.r. alperest megillető vállalkozói díj összegét tehát a munkavégzéshez felhasznált anyag mennyisége, illetve értéke nem befolyásolhatta.

Alaptalanul sérelmezte az I.r. alperes a fellebbezésében a további tanúbizonyításra vonatkozó bizonyítási indítványa elutasítását is.

A Debreceni Ítéltábla is egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes keresetének elbírálása szempontjából érdektelen volt, hogy korábban a teljesítési igazolások kiállítására hol, hogyan és milyen módon került sor. Az e körülmény igazolására megjelölt tanú meghallgatását ezért az elsőfokú bíróság helyesen, jogszabálysértés nélkül mellőzte.

Nem szolgálhatott kellő alapul az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásához, vagy hatályon kívül helyezését az I.r. alperes részéről a másodfokú eljárásban csatolt, a Mezőtúri Városi Bíróság által meghozott - nem jogerős - ítélet tartalma sem.

Annak a körülménynek a megállapításából ugyanis, hogy a G Kft. és a F Kft. a 2007. június 4. és 2008. június 30. közötti időszakban az I.r. alperes terhére birtokháborítást követtek el, megalapozottan nem vonható le az a következtetés, hogy a 2007. november 5-én felvett jegyzőkönyvek valótlan tartalmúak lennének és az I.r. alperesnek a jegyzőkönyvekben elismert összegű tartozásai a II.r. alperessel szemben nem álltak fenn. Az I.r. alperes ezt az állítását az elsőfokú bíróság által is szükségesnek tartott szakértői bizonyítás eredményével tudta volna bizonyítani. Annak lefolytatását azonban az I.r. alperes maga hiúsította meg azáltal, hogy a szakértői bizonyítás költségét vállalása és a bíróság felhívása ellenére nem előlegezte meg. Ennek következtében pedig a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit az I.r. alperesnek kellett viselnie, amint azt helyesen megállapította az elsőfokú bíróság is a fellebbezéssel támadott ítélete indokolásában.

Az I.r. alperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért az I.r. alperes az ügyvédi munkadíjból eredő saját másodfokú perköltségét a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján maga köteles viselni, továbbá köteles megtéríteni a felperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak figyelembevételével. (A 3.§ (6) bekezdésének alkalmazását az adott esetben a másodfokú bíróság azért tartotta indokoltnak, mert a felperes jogi képviselőjének az I.r. alperes fellebbezésével összefüggésben számottevő ügyvédi tevékenységet már nem kellett kifejtenie.)

A másodfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a 15.§ (1) és (3) bekezdései alapján ugyancsak az eredménytelenül fellebbező I.r. alperest kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt, az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is.

A II.r. alperesnek a másodfokú eljárásban (igazolt) költsége nem merült fel, ezért annak viseléséről a másodfokú bíróságnak határoznia nem kellett.

Debrecen, 2010. január 27.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-